

دربازار کتاب

مقدمه :

صفحه «دربازار کتاب» نشریه رازی، صفحه‌ای است متعلق به تمامی همکارانی که در زمینه مسائل پزشکی و پیراپزشکی، مطالبی را برشته تحریر درآورده و یا ترجمه کرده‌اند. لذا بدینوسیله از تمامی مؤلفین و مترجمین که علاقمند هستند کتابهایشان در این صفحه معرفی شود می‌خواهیم تا دو نسخه از کتاب خویش را به آدرس مجله ارسال نمایند تا اقدام به معرفی اثر یا آثار آنان نمائیم. ضمناً کلیه مؤسسات و ارگانه‌هایی که در زمینه مسائل پزشکی و پیراپزشکی مجله‌ای منتشر می‌کنند، چنانچه مایل باشند کار انتشاراتیشان در این صفحه معرفی شود می‌توانند دو نسخه از مجله‌شان را برای نشریه ارسال نمایند تا اقدام به معرفی آن شود.

نام کتاب: فارماکولوژی (۷۲۵ سؤال همراه با زیرنظر: دکتر نمینی

پاسخ‌های آن‌ها)

نوبت چاپ: اول پالیز ۱۳۷۰

مؤلفین: وودباری و استیکت

تیراژ: ۲۵۰۰ جلد

مترجم: دکتر ابوالقاسم جویبان

تأسیس دانشکده‌های پزشکی اعم از دولتی و

داروسازی صنعتی و غیره، یا اصلاً مرجعی به فارسی وجود ندارد و یا تعداد منابع معتبر و قابل اعتناء بسیار اندک می باشد.

فارماکولوژی

شماره ۲۴۵ - سوال همراه با جوابها و توضیحات

تألیف: ر. آ. وودباری
ف. د. انیکت

ترجمه: دکتر ابوالقاسم جوبان
زیر نظر: دکتر مرتضی شمسینی

تیریز ۱۳۲۰

این معضل با توجه به وجود اساتید برجسته در هر يك از این دروس بخصوص در رشته فارماکولوژی جای تعمق و تأمل بیشتری دارد. تعداد کتب معتبر در زمینه فارماکولوژی کم نبوده و بعضاً تعدادی از آنها بعنوان کتب درسی و مطالعاتی به دانشجویان توصیه می شوند. بنظر می رسد که دو کتاب ترجمه شده گات و

آزاد و به طبع آن ازدیاد روز افزون دانشجویان رشته های پزشکی و اشتیاق و نیاز این افراد برای دسترسی به منابع معتبر ترجمه شده سبب گردیده است که طی سال های اخیر، میدانی فراخ برای ترجمه کتب پزشکی گشوده شود، و حتی در این زمینه گاهی شاهد رقابت شدید گروه های مختلف در ترجمه و عرضه هر چه سریعتر يك کتاب به بازار باشیم. جدای از اساتید و صاحب نظران که به فراخور رشته تخصصی خود اقدام به ترجمه و یا تألیف کتاب می نمایند، نیروی بسیار فعال دیگری نیز به این امر اشتغال دارد. این گروه شامل دانشجویان سال های آخر رشته های پزشکی، رزیدنت ها و امثالهم می باشد که بعلاوه و با توجه به تسلط بیشتر نسبت به سایر دانشجویان به زبان انگلیسی اقدام به ترجمه کتب پزشکی می کنند. این افراد بسیار مایلند که از نام یکی از اساتید بعنوان فرد ناظر بر ترجمه و یا نویسنده مقدمه ای بر کتاب، بهره جویند.

وضعیت موجود نیازمند بحث و اظهار نظر خبرگان و صاحب نظران می باشد، ولی بهر صورت نتیجه تلاش هایی چه به صرف انجام خدمتی به جامعه پزشکی و یا پاره ای منافع مادی مستتر در این نوع کارها باشد، آشفته بازاری است که مشاهده همزمان چند ترجمه مختلف از يك کتاب چندان تعجب برانگیز نمی باشد.

حال ببینیم وضعیت در رشته داروسازی و در کنار آن فارماکولوژی به چه منوال می باشد. متأسفانه در زمینه دروس داروسازی از جمله فارماکولوژی، فارماکوکینیتیک،

گات زونگ نیز پاسخگوی نیاز موجود نباشند. مضافاً اینکه این دو کتاب نیز با مشکلات خاص خود دست به گریبان می‌باشند. بطور مثال چاپ جدید جلد اول کتاب گات زونگ زمانی روانه بازار گردید که احتمالاً تا کنون چاپ جدید انگلیسی آن منتشر شده است. با توجه به عدم نتیجه بخش بودن هر گونه اقدام فردی در این زمینه بنظر می‌رسد که بهترین شیوه برخورد با این معضل، همکاری و همیاری اساتید فارما کولوژی با یکدیگر در ترجمه کتب معتبر و مناسب باشد. به منظور جلوگیری از بروز هر گونه آشفتگی در این مورد و نیز برای تضمین تداوم چنین حرکتی پیشنهاد می‌شود که مرجعی در وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی، یا یکی از گروه‌های فارما کولوژی دانشکده‌های پزشکی یا داروسازی و یا هر مرجع ذی صلاح دیگری بانی این امر خیر شده و با دعوت از کلیه صاحب نظران و اساتید فارما کولوژی و تدوین یک برنامه مدون و منظم زیر نظر این اساتید و با تقسیم مسئولیت‌ها، نقطه آغازی در ترجمه کتب معتبر فارما کولوژی به فارسی باشد. بدیهی است به منظور سرعت بخشیدن به پیشرفت امور می‌توان از دانشجویان و فارغ التحصیلان علاقمند و مستعد به منظور همکاری در گروه‌های ترجمه و زیر نظر یکی از اساتید سود جست.

امید است این نوشته انگیزه‌ای شود برای اظهار نظر و عقیده اساتید فارما کولوژی در این مورد و فتح بابی گردد که نهایتاً نتایج مثبت و

قابل قبولی در بر داشته باشد.

اقدام به بررسی کتاب فارما کولوژی ترجمه دکتر جویبان ضرورت پرداختن به موضوع مهم دیگری را نیز روشن ساخت. بررسی سریع و نظری اجمالی بر کتاب و محتویات آن این سؤال را ایجاد کرد که مخاطب اصلی آن کیست و با توجه به شرایط فعلی آیا اصولاً نیازی به ترجمه چنین کتبی احساس می‌شود؟ بنظر می‌رسد مخاطب اصلی این کتاب دانشجویانی باشد که در حال گذراندن واحد فارما کولوژی بوده و امتحان آنها نیز بصورت تستی برگزار می‌شود. اگر حجم زیاد دروس یک دانشجو در طول یک ترم و سنگین بودن واحد فارما کولوژی و سایر مشکلات را در نظر بگیرید، واقعاً کدام دانشجویی جهت آمادگی برای امتحان فرصت مطالعه حدود ۳۷۰ صفحه کتاب را دارد؟

کتاب تست، نمونه سؤالات و حل المسائل‌های رنگارنگ در دوران دبستان و دبیرستان تا چه حد به فراگیری علم و دانش کمک کرده‌اند که این گونه کتب در سطح دانشگاه مفید و مؤثر باشند؟ آیا تصور می‌شود که این گونه سؤال و جواب‌ها به فراگیری راحت‌تر و بهتر مطالب کمک می‌کنند؟ در حالی که نحوه طرح سؤالات در بسیاری از موارد به گونه‌ای است که درک صورت مسئله از فهم اصل مطلب مشکل‌تر می‌باشد.

بهرتر نیست قبل از اقدام به ترجمه چنین کتبی پاسخی مناسب برای این دو مسئله یعنی داشتن مخاطب و ضرورت انجام کار بیابیم